

	สรพองค์ความรู้ของสำนักหอสมุดกลาง		
เรื่อง เทคนิคการสืบค้นข้อมูลบทความวิจัยอย่างเป็นระบบ		ผู้จัดทำ	พัทณี จิตรนอก
		วันที่นำเสนอ	5 มีนาคม 2569
ประเภทองค์ความรู้ ☐ ด้านวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ☒ ด้านการบริหารจัดการ			

วัตถุประสงค์

01

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการสืบค้นบทความวิจัยอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อเสริมสร้างทักษะการสืบค้น คัดกรอง และจัดการเอกสารอ้างอิงอย่างถูกต้อง

บทสรุปองค์ความรู้

02

เป็นแนวทางการสืบค้นข้อมูลวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง แม่นยำและมีคุณภาพ โดยเริ่มจากการกำหนดคำถามวิจัยให้ชัดเจน สร้างชุดคำค้นอย่างมีโครงสร้าง ใช้เทคนิคการค้นขั้นสูงเพื่อครอบคลุมขอบเขตผลลัพธ์ คัดกรองและประเมินคุณภาพบทความอย่างเป็นระบบ และจัดการเอกสารอ้างอิงอย่างเป็นระบบ ซึ่งแนวทางดังกล่าวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการค้นคว้า ลดความผิดพลาดในการอ้างอิง และสนับสนุนงานวิจัยที่มีมาตรฐานทางวิชาการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

03

ช่วยให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ค้นพบได้รวดเร็ว ลดความผิดพลาดในการอ้างอิง และได้ข้อมูลที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการได้คำแนะนำและสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยได้อย่างถูกต้องและมีมาตรฐาน

สอดคล้องกับ SDGs 4

04

Quality Education สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all)

- ช่วยให้ค้นพบความรู้ได้รวดเร็วและเป็นระบบ
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

HOW-TO

เทคนิคการสืบค้นข้อมูลบทความวิจัย

คิดก่อนค้น

STEP 1 : ตั้งคำถามวิจัยให้ชัด

เขียนหัวข้อ 1 ประโยค
แตกหัวข้อใหญ่เป็น 2-3 คำสำคัญย่อย
 EX. "การเล่นโซเชียลมีเดีย มีผลต่อสุขภาพจิตของวัยรุ่นอย่างไร"

แตกเป็น 3 องค์ประกอบ

- กลุ่มเป้าหมาย (ใคร) : teenagers
- ประเด็นที่ศึกษา (อะไร) : social media
- ผลลัพธ์ (อย่างไร) : mental health / depression

เป็นการใช้ชุดคำค้นหลายมิติ ไม่ใช่คำเดียว

STEP 2 : สร้างชุดคำค้นหา Keyword

หาคำสำคัญหลัก
เพิ่มคำพ้องความหมาย (Synonyms)

- หาคำพ้องความหมาย (Synonyms)
 - EX. adolescents OR teenagers OR youth
- ใช้คำศัพท์วิชาการแทนคำทั่วไป
- ใช้เครื่องหมาย " " ค้นเป็นวลี
- ใช้ * เพื่อครอบคลุมคำใกล้เคียง เช่น adolescen*

บทความวิชาการมักใช้คำภาษาอังกฤษและคำศัพท์เฉพาะ
 ชุดคำค้นที่ดี = ครอบคลุม + ไม่กว้างเกินไป

STEP 3 : ใช้เทคนิคการค้นหา

เป้าหมาย
ควบคุมจำนวนและคุณภาพของผลลัพธ์

เทคนิคสำคัญ

- AND → จำกัดผลลัพธ์ให้แคบลง
- OR → เพิ่มคำใกล้เคียง
- NOT → ตัดคำที่ไม่ต้องการ
- เลือกค้นใน Title หรือ Abstract
- ใช้ตัวกรองปีพิมพ์ (5-10 ปีล่าสุด)
- เลือกประเภทบทความ (Research Article)

ควรออกแบบคำค้นอย่างเป็นระบบ
 แทนการป้อนคำค้นเพียงคำเดียว

STEP 4 : คัดกรองและประเมินคุณภาพบทความ

- อ่าน Title & Abstract เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับคำถามวิจัย
- พิจารณา ระเบียบวิธีวิจัยและกลุ่มตัวอย่างว่าเหมาะสมหรือไม่
- ตรวจสอบว่าเป็น วารสารที่ผ่านการ Peer-review
- ดูปีพิมพ์และความทันสมัยของข้อมูล
- วิเคราะห์ว่าผลการวิจัยตอบคำถามและมีข้อจำกัดชัดเจน

เลือก "งานคุณภาพ" ไม่ใช่เพียง "งานที่เกี่ยวข้อง"

STEP 5 : จัดการเอกสารและข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การจัดการข้อมูลที่ดีคือพื้นฐานของงานวิจัยที่มีคุณภาพ

- บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมทันที (ผู้แต่ง ปี แหล่งเผยแพร่)
- จัดหมวดหมู่ไฟล์ตามประเด็นวิจัย
- ตั้งชื่อไฟล์อย่างเป็นมาตรฐาน
- ใช้โปรแกรมจัดการบรรณานุกรมเพื่อลดความผิดพลาด
- สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวโน้มและช่องว่างการวิจัย

สอดคล้องกับ SDGs 4

Goal 4: Quality Education

เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all)

- ✓ เพิ่มการเข้าถึงองค์ความรู้ทางวิชาการ
- ✓ สนับสนุนการดำเนินงาน วิจัย วิทยานิพนธ์
- ✓ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มเป็นระบบ
- ✓ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
- ✓ ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลวิชาการ

KM Sharing Day 2026 หัวข้อ “ขับเคลื่อน พลังความรู้คู่ปัญญาประดิษฐ์สู่ SDGs (Empowering Knowledge with AI Toward the SDGs)” ภายใต้กรอบความเป็นเลิศด้านการวิจัยสร้างสรรค์ประดิษฐ์และนวัตกรรม และด้านบริหารจัดการ	ออกครั้งที่ 1	หน้า 1/1
ออกโดย : คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) ของสำนักหอสมุดกลาง	เริ่มใช้	